

Hjälpmedelscentrum

MINNESANTECKNINGAR STRATEGISKT KUNDRÅD**TIDPUNKT** Fredag 2025-10-24 Tid 08:30-11:30 Plats Hjälpmedelscentrum

NÄRVARANDE Åsa Wikström Arboga
Katarina Söderlund Hallstahammar
Kamyar Sheikhan Kungsör
Fredrik Leek Köping
Emmelie Byhlin, Norberg
Therese Hellqvist Sala
Virpi Sieppi Surahammar
Cecilia Hjortsberg Västerås stad
Anna Brors Ulvemark Hälsa och Rehab Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Birgitta Törnblom Habiliteringscentrum
Helena Lagerlöf Vårduppdrag Västmanland
Kristina Holmberg Rehabilitering medicin Västmanlands sjukhus
Maria Sagström Rehabilitering medicin Västmanlands sjukhus
Johan Eriksson Hjälpmedelscentrum
Joakim Davis Hjälpmedelscentrum
Helena Dahlberg Hjälpmedelscentrum
Magnus Loman Hjälpmedelscentrum
Maria Söderkvist Hjälpmedelscentrum

GÄSTER Emelie Lundqvist hjälpmedelskonsulent medicinska behandlingshjälpmedel
Elin Strandman hjälpmedelskonsulent medicinska behandlingshjälpmedel
Michael Larsson hjälpmedelstekniker kommunikationshjälpmedel och larm

**1 HJÄLPMEDELSHANDBOKEN: FÖRSLAG PÅ ÄNDRADE KRITERIER FÖR
KOMPRESSIONSHJÄLPMEDEL**

Ärendet presenteras av Emelie Lundqvist och Elin Strandman.

Hjälpmedlets funktion och sortiment beskrivs, kompressionshjälpmedel har funnits i sortiment sedan 2024, just nu finns 20 pumpar förskrivna. Enligt kriterier ska hjälpmedlet provas innan den förskrivs, verksamhet får då hyra produkten. Kriteriet infördes för att kontrollerat följa förskrivningar av det då nya hjälpmedlet. En omvärldsbevakning är gjord och ingen annan region som erbjuder hjälpmedlet som förskrivningsbart tillämpar kriteriet med provning. För att tillgängliggöra hjälpmedlet för fler patienter föreslås att kravet på två veckors provperiod före personförskrivning av kompressionsstövel tas bort. Konsekvenser och vinster ur ett patientperspektiv och beräknad kostnadseffektivitet beskrivs.

Synpunkter och frågor från mötet:

Sala: Förskrivarrollen som är läkare respektive utprovare som är ssk behöver förtydligas vad det innebär. Utbildningsinsats till läkare önskas. Hjälpmedlet har förskrivits framför allt i Sala och till patient i ordinarie boenden., hjälpmedlet underlättar.

Vårduppdrag: Ställer sig positiva till produkten ur ett patientperspektiv, kostnaden kommer att hamna på Vårduppdrag då det enligt prismodellen är en ansvar 1 artikel, kostnaden får accepteras.

Primärvården: Skulle ssk kunna vara förskrivare om det upplevs att läkaren är en bromskloss?

Svar: Anledningen till att läkare innehar förskrivarrollen har att göra med att en bakomliggande orsak till ödemen ska vara utredd och att det finns kontraindikationer för behandlingsformen vilka är angivna i kriterierna.

Kungsör: Kostnadseffektiviteten är imponerande. Appellerar till modellen för att underlätta egenvård och att patienten ska klara viss vård själv.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att kriterierna för kompressionshjälpmedel ändras enligt förslaget att ta bort krav på två veckors provperiod före personförskrivning av kompressionsstövel.

2 HJÄLPMEDELSHANDBOKEN: MOBILT GPS-LARM VID FLYTT TILL ANNAT LÄN

Ärendet presenteras av Michael Larsson.

Om ett förskrivet GPS-larm tas med vid flytt från Västmanland till annat län får det konsekvenser. Det relaterar framför allt till abonnemangstjänsten men även till att patientuppgifter i leverantörens system inte stöds av Region Västmanlands PUB-avtal och innebär att hjälpmedlet inte kan användas på ett säkert sätt. Handboken behöver kompletteras med informationstext för att uppmärksamma förskrivare på att GPS-larm inte kan tas med vid flytt utan ska lämnas tillbaka

Idag finns en enda leverantör upphandlad vilket innebär en administrationsplattform, ny upphandling är på gång vilket kan innebära att fler leverantörer kan tillkomma och med det fler portaler. Tjänstens upplägg beskrivs och de lagstyrda säkerhetsåtgärder som vidtas med PUB-avtal som upprättas i samband med upphandling.

Problematiken med personer som flyttar och har ett GPS-larm förskrivet handlar enbart om en handfull ärenden per år.

Generella riktlinjer för patienter som flyttar och har personligt förskrivna hjälpmedel är enligt regelverket att patienten innan flytten ska kontakta den enhet som förskrivit eller lånat ut hjälpmedlet för att komma överens om hjälpmedlet får tas med eller inte.

Förskrivare som får kännedom om att en patient ska flytta till eller från länet eller annat land ska kontakta hjälpmedelsenhet för vidare handläggning. Som grundprincip gäller att enkla hjälpmedel som behövs för vardagliga aktiviteter samt specialtillverkade och specialanpassade hjälpmedel får tas med. En ekonomisk transaktion sker oftast mellan landsting/region och det avgörs i varje enskilt ärende vilka hjälpmedel som får tas med.

GPS-larm bör av säkerhetsskäl frångå den principen helt.

Beslut

Strategiskt kundråd föreslår Hjälpmedelsnämnden att kriterierna i Hjälpmedelshandboken för GPS-larm kompletteras med att det inte får tas med vid flytt

3 UPPDRAG INVESTERINGSBUDGET

Magnus återkopplar kring uppdraget och de förslag som presenterades vid föregående Strategiska kundråd gällande tyngdtäcken, diabetespumpar och rollator nr 2 och som senare tagits upp på Hjälpmedelsnämnden.

Hjälpmedelsnämnden önskade avvakta beslut och de olika förslagen har tagits upp som information. Tyngdtäcken är fortfarande en aktuell punkt medan rollator nr 2 och diabetespumpar ej är aktuella. Oklart vad som händer framåt.

Magnus redogör för Investeringsbudgeten för 2026 och 2025. Enligt prognos blir det problem att hålla nollbudget i och med att investeringsbudgeten inte räknas upp och en beräknad volymökning på 5-7% är förutspådd.

Arbetet kring besparingar fortsätter internt samt planerat i dialog med kunder där ett arbete för att se över kriterier och utbud kommer ske under 2026. Eventuellt behöver även rådande prismodell ses över.

Sala: Sängar och lyftar är alltid billigare att köpa via HMC för en kommun.

Svar: Vid försäljning av hjälpmedel till skillnad från hyra påverkas inte investeringsbudgeten för HMC.

Beslut

Informationen noteras

4 DELÅRSRAPPORT

Magnus Loman presenterar Delårsrapport för Hjälpmedelscentrum 2025.

HMC har under flera år haft samma bemanning och det har fungerat genom ett ständigt arbete med att effektivisera processer trots att volymen uthyrda hjälpmedel ständigt har ökat och med det efterfrågan på HMCs tjänster. I år har personalstaten ökat med en tjänst på teknik respektive en på logistik.

2025 är första året med full produktion av diabetesområdet. Positivt för ekonomin och det kommer ge återbetalningar.

Strategiska investeringar kring automatisering har gjorts. Ett exempel på effektiviseringsprojekt är en app för tekniker vid avhjälpande underhåll som tar bort pappersarbete och administrationstid.

Volymen på hjälpmedel kommer öka i Nära vårdstämningen.

Förhoppningsvis kommer fastigheten köpas av Regionen då befintligt hyresavtal går ut inom en månad. Ett köp kommer att innebära en långsiktig besparing.

Nära vård innebär att andelen hjälpmedel som förskrivs till patienter i eget boende ökar vilket medför ökade kostnader för Regionen. Det är en utmaning för gällande prismodell.

Det är viktigt med avtalstrohet, tyngdtäcken har hamnat utan avtal vilket innebär att de idag köps in utanför avtal vilket påverkar budget.

Internkontrollmålen redovisas.

Frågor från mötet:

Västerås: Hur får HMC ta del av ekonomiska satsningar i Nära Vård? Hjälpmedel är en avgörande faktor för att få det att fungera. Det finns statsbidrag att söka, hur får HMC ta del av det?

Svar: Prismodellen kanske behöver utmanas i det arbetet, kostnader kan behöva förflyttas. NAV påverkar just nu regionens kostnader. Hjälpmedelscentrum ingår i sökta medel och ska satsa dem på så kallade lagerautomater.

Kungsör: Hur ställer HMC om och anpassar sig till nya behov?

Svar: Ett exempel är det uppdrag om att hantera verksamhetshjälpmedel där HMC skulle kunna fungera som en hub för hela Västmanland, uppdraget ska redovisas i början på 2026.

Synpunkter i samsyn i mötet:

Leveranser till och ärenden i hemmen ökar! Största reformen på flera år. Alla utmanas av hur man ska arbeta smartare/ effektivare med patienter i hemmet. Nära vård tillämpas redan nu. Kommunerna behöver vara med i förändringsarbetet med Nära vård. En mycket god utveckling kring samverkan mellan kommunerna och Regionen har skett de senaste 8 åren. Fakturaunderlagen tas upp som ett exempel på hur processer har utvecklats tillsammans.

Beslut

Informationen noteras

5 NYTT SAMVERKANSAVTAL OCH BEREDNING FÖR HJÄLPMEDELSNÄMNDEN

Avstämning om Strategiska kundrådets sammansättning och representation utifrån dialog vid föregående möte.

Representationen för Regionen är fullgod som den är. Alla områden är representerade.

Enda kommunen som saknar representation är idag Skinnskatteberg. Fagersta och Norberg tar med en fråga om samverkan hem. Hjälpmedelscentrum fortsätter skicka kallelse och minnesanteckningar för kännedom till socialchef i Skinnskatteberg.

Fråga från mötet:

Hur samarbetar Hjälpmedelscentrum med skolor?

Svar: [Överenskommelsen mellan Region Västmanland och skolhuvudmän i Västmanland](#) beskrivs. Kan hittas på Vårdgivarwebben och i Hjälpmedelshandboken

Beslut

Informationen noteras

6 MÖTESTIDER 2026 OCH ÅRSHJUL FÖR HJÄLPMEDELSNÄMNDEN

Följande datum föreslås för Strategiska kundrådets möten 2026

2026-01-23

2026-04-17

2026-09-04

2026-10-30

Mötesdag är fredagar klockan 8.30-11.30

Planerat årshjul för Hjälpmedelsnämndens arbete presenteras och Förskrivarrådet beskrivs.

Beslut

Föreslagna tider för beredning i Strategiskt kundråd till Hjälpmedelsnämnden beslutas

7 INFORMATION FRÅN HUVUDMÄNNEN

Synpunkt och dialog i mötet:

Vad är syftet med informationspunkten?

Ett tillfälle att utbyta Information och erfarenheter som relaterar till hjälpmedelsområdet. Kan handla om att ta stöd av varandra, kräver genomtänkt vad som kan vara av värde för andra, till exempel goda exempel.

Utveckling och samarbeten behöver få ta plats, kan man utmana punkten och ha en frågeställning eller ett tema att utgå ifrån? Önskemål att det ska vara framåtskridande men också viktigt att alla som vill komma till tals ska få göra det. Önskemål att punkten styrs upp. Maria och Magnus får ett uppdrag att göra det och forma punkten.

Arboga Hur ser reglerna ut kring grundutrustning i säbo? Replik på mötet att den 26 nov har det s.k. processrådet en workshop kring utskrivningar där grundutrustning diskuteras.

Kostnadsansvar har förflyttats till varje enskild verksamhetschef vilket ger effekter för uppföljning av hjälpmedel. Duvarapporten används för arbetet.

Fagersta Frånvarande

Hallstahammar Allt flyter på, bygge av bostäder ligger på is.

Kungsör Inget speciellt.

Köping Många projekt på gång, ett intressant som är påbörjat är en proaktiv åtgärd där alla 80-åringar kontaktas av arbetsterapeut för ett inventeringssamtal.

Norberg Inget speciellt

Sala Ny larmleverantör till alla säbo som inkluderar GPS-larm, innebär att de slipper dubbla plattformar för larmmottag. Utvecklar samarbetet med biståndshandläggare, at och bistånd gör gemensamma hembesök i samband med ansökan om bistånd. Innebär att rehab och hjm i flera fall ersätter hemtjänst. Utökar trygg hemgång så fler kan gå hem direkt efter utskrivning från sjukhuset istället för till kortis

Surahammar Inget speciellt.

Västerås Pågår mycket förebyggande arbete, ny mötesplats har öppnat mitt i centrum vid gamla busspunkten. Civilsamhället och Västerås stad kopplas samman.

Habiliteringscentrum Fortsätter att följa upp gamla hjälpmedel framför allt dyrare hjm, har hittat ett arbetssätt för ett jämnare flöde.

Hälsa och Rehab Flyttar till nya lokaler i f d Oxbackens vårdcentral, kallas Sandstenen.

Vårduppdrag Västmanland Beslut om nästa års dialoger med vårdcentraler är klar. Fr o m förra året används fokusområden, område för 2026 är "Äldre och samverkan".

Rehabenheten medicin Västmanlands sjukhus Svårt med rekrytering av arbetsterapeuter. Har stora kostnader för transporter av hjälpmedel som ska hem vid utskrivning, eftersom taxi bara tar med ett enda hjälpmedel. *Replik på mötet:* Kan ett samarbete med HMC vara aktuellt? Om hjälpmedel inte skickas med innebär det att kommunerna akut behöver möta upp. Det är diskuterat i processrådet att avtalet med sjukresor behöver ses över.

Hjälpmedelscentrum,

Logistik: Planering för leveranser under Jul och nyår är igång. Förra årets modell med att leverera på fler ställen inför julhelger var framgångsrikt, ett förslag på schema för leveranser kommer komma i nästa HMC-info.

Teknik: Utmaning under hela året med underbemanning vilket har påverkat utföranden i tid, det tillskott på tekniker som skett kommer lösa väntetider och läget är under kontroll.

Effektivisering med digitalt stöd pågår, en app har tagits fram för tekniker att använda vid avhjälpande underhåll och en robot som effektiviserar avrapporteringsfunktionen.

Liknande administrativa uppgifter finns hos kund och en planering för att i en pilot testa en liknande lösning uppkom som en idé under inspirationsdagen om AI förra veckan.

Kundtjänst/konsulent: Sjukfrånvaro och mycket ärenden har påverkat måluppfyllelse för ärenden i höst. Ett pågående utvecklingsarbete kring områdesfördelning pågår innebär bl a att hitta sätt att arbeta från barn till vuxen. Förhoppningen är att det blir mer effektivt i bl a upphandlingsarbetet.

Hur gör andra kommuner med biståndsbeslut för rengöring av hjm? I Köping är detta ett enskilt beslut.

Svar från de andra kommunerna: Ingår i omvårdnad eller i hjälp med städning som även innebär hjälp med rengöring av hjm.

Helena D – Hjälpmedelscentrum, *Hjälpmedel på arbetsplats.*

Finns det förskrivare som har i uppdrag att besöka arbetsplats och förskriva hjälpmedel på arbetsplats? Hjälpmedelscentrum får frågan men har inget ansvar för utprovning, hänvisar då till privathyra. Svårare när en förskrivare önskar förskriva hjälpmedel till arbetsplats.

Ingen verksamhet känner igen att de ansvarar för hjälpmedel på arbetsplats. Hjälpmedelscentrum arbetar vidare för att förtydliga regelverk och arbetssätt.

Therese – Sala kommun, *Incident med hjälpmedel*

Frågar om HMC känner till en i media beskriven incident där ett hjälpmedel verkar vara inblandat.

HMC beskriver hur ett ärende med en negativ händelse eller tillbud där hjälpmedel är inblandat ska anmälas och hanteras, men känner inte till något som inträffat just nu.

9 NÄSTA MÖTE

2026-01-23 kl 08:30 -11:30, Hjälpmedelscentrum, Gripen 1.